

Excursie omgeving Scherpenzeel zaterdag 14 juli

Middagexcursie: aanvang 14.00 uur.

Plaats van samenkomst: Scherpenzeel, bij het parkeerterrein naast de Protestantse kerk, Grindweg 139.

De middagexcursie staat in het teken van onze nieuwe dagvlinderatlas. Het gebied ten noorden, westen en zuiden van Scherpenzeel is één van de “witte vlekken” op onze inventarisatiekaart voor de dagvlinderatlas. Het is het gebied direct ten westen van de Rottige Meenthe. We gaan een aantal routes uitzetten, die elk door een groepje kunnen worden verkend. Deze routes lopen door het gebied, waarin de bermen de graslandvlinders kunnen worden geïnventariseerd, maar ook door de dorpjes, waar vooral op de vlinderstruiken naar diverse soorten kan worden gezocht. We hopen op deze manier een flink aantal kilometerhokken uitgebreid te inventariseren. Het lijkt ons een goed idee om aan het eind van de middag weer te verzamelen in Scherpenzeel en de middag daar af te sluiten. Er is vast wel een snackbar of zo aanwezig waar we als afsluiting een hapje of drankje kunnen nemen. Avondexcursie: als het weer ons gunstig gezind is, gaan we 's avonds met een aantal lampen nachtvlinderen in dit uitgestrekte gebied. De juiste plaats kunnen we in verband met de weersgesteldheid pas ter plekke bepalen.

Contactpersonen: Siep en Jannie Sinnema, tel. 0615641087 en 0610870397.

Bladmijnen- en rupsenexcursie in 2018 Siep Sinnema

In het najaar gaan we zoals gebruikelijk een bladmijnen- en rupsenexcursie houden. De precieze plaats en datum moeten nog worden vastgesteld; dit zal tijdig worden bekendgemaakt op onze website.

Verslag bladmijnenexcursie Kleine Wielen 15 oktober 2017 Leo Bot

Onder goede weersomstandigheden gingen we met een select gezelschap op pad. Allereerst werd de aandacht gericht op de smalbladige wilgen, om de eventuele aanwezigheid van de pas kort geleden in Nederland gevonden *Stigmella nivenburgensis* vast te stellen (**Zie foto pag. 12**). Dat leverde geen succes op, al werden *Stigmella obliquella* en *Phyllocnistis saligna* wel gevonden.

Geenszins uit het veld geslagen vervolgden wij onze weg en de lijst met gevonden soorten groeide gestaag. Opvallend was wel dat op de breedbladige wilgen alleen *Stigmella salicis* werd gevonden. Verder bleek de Groene Ster wel heel vol gezet met hazelaars, zodat die soort met vijf soorten mineerders al snel was 'volgeboekt'. Alleen werden er later nog mijnen gevonden van *Coleophora violacea* (**Zie foto pag. 17**).

De els, die er verrassend weinig stond, bleef met slechts twee soorten onder de maat, net als de berk met drie soorten. Die laatste boom had overigens maar een beperkt aantal bereikbare bladeren. Dan is *Ectoedemia occultella* toch wel leuk meegenomen.

Op de populier vonden we wel de bladsteelmineermot *Ectoedemia hannoverella*, maar *Stigmella trimaculella* en *Phyllocnistis unipunctella*, normaal gesproken toch vaste prik, werden niet gezien. Ook op gevallen bladeren moeten die toch te vinden zijn. Van de ratelpopulier valt elke mijn mee, dus waren we blij met *Ectoedemia argyropeza*.

Zoeken naar *Stigmella nivenburgensis* op de afgefallen bladeren van de Smalbladige wilg. Foto: S.Sinnema

De eik leverde negen soorten op, maar op die boom komen altijd veel twijfelgevallen voor. Vooral de vouwmijnen werden veelal overgeslagen. Over de herkenbaarheid van *Stigmella samiatella* lopen de meningen uiteen.

Op een parkeerplaats met wat boomvormige Spaanse aken werden in de vruchtjes enkele mijnen van *Ectoedemia louisella* gevonden.

Uiteindelijk hadden van 18 boomsoorten, waarvan een aantal in het gebied schaars waren, 38 soorten mineerders. Daarnaast werd nog op één kruidachtige plant een mijn gevonden, namelijk *Mompha raschkiella* op het gewoon wilgenroosje.

Behalve de mijnen werd er nog een Bont Zandoogje gezien en de rups van een Klein Geaderd Witje. Ook vlogen er een paar *Epirrita's* (*autumnata* of *dilutata*) en werd er een zakje van *Psyche casta* gezien.

Vooraf waren de verwachtingen voor het gebied eigenlijk hoger, maar de variatie in de beplanting bleek tegen te vallen. Met wat inspanning werd toch een aardig resultaat bereikt. Bovendien was het mooi weer, dus beslist geen verspilde middag.

Waargenomen bladmineerders:

Berk: *Phyllonorycter ulmifoliella*, *Ectoedemia occultella*, *Stigmella luteella*

Boswilg: *Stigmella salicis*

Braam: *Stigmella splendidissimella*, *Ectoedemia rubivora*, *Coptotriche marginea*.
Stigmella aurella (niet zeker)

Eik: *Tischeria ekebladella*, *Tischeria dodonaea*, *Stigmella samiatella*, *Stigmella roborella*, *Stigmella basigutella*, *Phyllonorycter heegeriella*, *Ectoedemia albifasciella*, *Bucculatrix ulmella*, *Caloptilia robustella* of *alchimiella*.

Els: *Phyllonorycter kleemannella*, *Heliozela resplendella*

Grauwe Wilg: *Stigmella salicis*

Hazelaar: *Phyllonorycter coryli*, *Phyllonorycter nicellii*, *Stigmella floslactella*, *Stigmella microtheriella*, *Parornix devoniella*, *Coleophora violacea*

Iep: *Stigmella lemniscella*, *Phyllonorycter schreberella*

Kastanje: *Cameraria ohridella*

Kraakwilg: *Stigmella obliquella*, *Phyllonorycter salictella*

Lijsterbes: *Phyllonorycter sorbi*, *Stigmella nylandriella*

Noordse esdoorn: *Stigmella speciosa*, *Phyllonorycter geniculella*

Populier: *Ectoedemia hannoverella*.

Ratelpopulier: *Ectoedemia argyropeza*

Roos: *Stigmella anomalella*.

Schietwilg: *Phyllocnistis saligna*, *Phyllonorycter pastorella*, *Stigmella obliquella*

Spaanse Aak: *Ectoedemia louisella* (in vrucht)

Vuilboom: *Bucculatrix frangutella*

Wilgenroosje: *Mompha raschkiella*

Verslag determinatiedag zaterdag 13 januari 2018 Hemrik Jannie Sinnema

Vanaf 2002 wordt er ieder jaar begin januari een zaterdag gepland om determinatieproblemen van diverse leden op te lossen. We beginnen de ochtend met koffie en appelgebak, dat ook dit jaar door Abel en Francisca Jagersma is meegenomen. Leo Bot en Joop Kuchlein nemen daarna weer plaats aan de grote tafel met elk een binoculair voor zich om geprepareerde en ongeprepareerde microvlinders op naam te brengen. In het voorste gedeelte van de woonkamer staat

Coleophora violacea,
15 oktober 2017, Kleine
Wielen. Foto: G.Bergsma.(zie
pag 11)

Karmozijnrood
weskind (*Catocala
sponsa*), 16 juli 2017
St. Nicolaasga, foto's
Andy Saunders (zie
pag. 24)

Bosrankdwergspanner
(*Eupithecia
haworthiata*), 15 juni
2017 St. Nicolaasga,
foto Andy Saunders.
(zie pag. 24)